

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skjalde-Blik paa Danmarks Stjerne i Sølv-Bryllups og Kronings-Aaret 1840

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 32. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1840_678-txt-shoot-idm1040.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Ja m. V. hvor harmeligt og modbydeligt det end er for alle Christne og alle Danske at høre tale om en ny Christendom og en ny Danskhed, der Intet skal have med de Gamle at gjøre, saa er vor Følelse dog en ganske anden, naar vi høre og føle, at Talen slet ikke er om en anden Aand, et andet Liv eller en anden Løbebane, end dem, der var fra Begyndelsen, men kun om en ny Udvikling af de ædleste og bedste Kræfter, som længe slumrede eller trælledede for Fienden, om en ny Klarhed over Livet, dets Tarv og Maal, og i det hele en ny Skikkelse, der, for at Livet kraftig kan fortsættes og glædelig klare sig, maa afløse den Forrige, som var forældet og vilde, om vi end ikke bar den til Graven, hen³³smuldre for vore Øine. Ved en saadan Tale føle vi Alle, det er en dyb og glædelig Sandhed, om vi end hverken kan forudsee, hvordan en saadan Nyaarstid er muelig eller hvordan den ny Skikkelse baade i og udenfor Kirken vil udvikle sig, og til vor store Lykke har vi i det Udvalgte et Billede, hvori det Indvalgte speiler sig, saa Forestillingen kan blive om end dunkel saa dog levende; thi vi behøve kun i Tankerne at stille os ved vor gamle, inderlig elskede, høilovlige, nys hensovne Konges Baare, med Øiet hæftet paa Danmarks Throne, som en ny Konge af den gamle Herrestamme har besteg, for med Guds Hjælp at arbeide paa en almindelig Fornøelse i Folkets Aand; see, da har vi et sandt og levende Billede af det Nyaar baade i Kirken og Riget, vi forvente. Ja, naar jeg siger: det Gamle er forbi og Alt er blevet nyt, da sammensmeltes det for mig med hvad vi Alle veed, at vor gamle Konge Frederik den Sjette er død og afløst af den ny Konge, Christian den Ottende, thi det gaaer mig med alt det Forrige baade i Kirkens og Rigets Indretning, som med vor hensovne Konge, hvem jeg vilde ønsket langt flere Dage, naar de kunde været ham til Glæde og Riget til Gavn, men hvem jeg aldrig kunde ønske skulde overlevet sig selv, og hvem det var umueligt at sætte sig ind i den ny Tingenes Orden, han vel trolig havde forarbejdet, men var for gammel til at indføre. Tilstanden baade i Kirken og Riget er nemlig for mine Øine en saadan, at der er kommet ny Viin i gamle Læderflasker hvad Sandhed siger, vilde ende med at Flaskerne sprængtes og Vinen spildtes, hvis ³⁴ikke Alt fornyedes, saa det Ene passede til det Andet, men for at det kunde skee, var Konge-Skiftet sikkert nødvendigt, saa vi skal være glade midt i vor Bedrøvelse, og prise den Gud, der lader alle Ting tjene dem til Gode, som elske Ham. Ja, lad os paa denne gode Nyaars-Dag lykønske det Danske Folk med sin Konge og Kongen med sit Folk, ligesom vi altid paa vor Herres *Jesu Christi* Navnedag lykønske Ham og Hans Folk med hinanden, og lad os standse ved den Betragtning, at hvor godt end det ægte Danske og det Christelige kan forbindes og forenes, saa maa de dog hverken forblendes eller sammenlignes, thi saa høit som Himlen er over Jorden, er ogsaa *Jesus Christus* over alle andre Konger, Hans Aand over alle Folke-Aander, og hvad Evigheden er mod Tiden, det er Guds-Riget, Han har stiftet og opholder, mod de bedste Verdens-Riger. Derfor er det ogsaa kun paa menneskelig Viis, vi kan sige at der i Christi Rige er noget Gammelt, som forgaaer, og noget Nyt, som opstaaer; thi Kongen er idag og igaar evindelig den Samme, Hans Aand er den evige Trøster, som aldrig forlader Hans Folk, og dette Folks Liv er evigt med Hans, som skrevet staaer: Jeg lever og I skal leve, og atter: vort Liv er skjult med Christus i Gud og skal aabenbares med Ham. Kun da fordi det store Evangelium gennem mange Aarhundreder allevegne, om end meer eller mindre, og mindst hos os, har været fordunklet, saa det syndes, som Skyen, der tog Herren bort fra Hans Disciplers *Øine*, ogsaa havde borttaget Ham fra deres Hjerte, som kun Faa turde troe hvad vi har hørt fra Begyndelsen og ³⁵endnu Færre saae Herrens Arm aabenbaret, og hardtad slet Ingen kunde føre "Aands og Krafts klare Beviser" for at i Ham leve og røres og ere vi; kun derfor tale vi med Rette og med Glæde om noget Gammelt i Hans Rige, som er forbi, og om en almindelig Fornøelse; thi med det Gamle mene vi kun de gamle Vildfarelser og selvgjorte Indbildninger, der som Skyer hængde over os og skjulde Solglandsen i vor Konges Aasyn, og de gamle Dødsmagter, som gjorde Livet i Christo suurt og mat, saa det Ny, vi forvente og forkynde og alt i Aanden fornemme, er netop det guddommelig Gamle, der aldrig forældes, i sin ny Virksomhed paa os og Indgang i os, som skrevet staaer: gjører Portene høie og Dørrene vide, at Ærens Konge kan inddrage! Naar vi derfor vil tale reent og ret, da er det hverken vor Herre Christus selv eller Hans Rige, men kun Begges Glands og Ære paa Jorden, for hvilke et Nyaar er oprundet og skal med priseligt Størværk forklare sine Dage, medens Danmark derimod med Konge og Folk maa kalde sit Gyldenaar nyt i alle Maader, da Riget, forladt af sin Aand og sin Kraft berøvet, umuelig kunde gienføde og fornye sig selv, men har Ham Alt at takke, den himmelske Gæst, der inddrog i vore Fædres Paulun, og lyste sin Fred over Huset, sin Velsignelse over Marken, og vil nu bevise, at Hans Miskundhed ogsaa her varer i tusinde Led hos dem som dyrke Ham og bevare Hans Ord! Ham, vor Herre *Jesus Christus*, være Ære og Priis i al Evighed, Amen!